

Vergaderjaar 2012–2013

32 645

Kernenergie

Nr. 41

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN,
LANDBOUW EN INNOVATIE**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 september 2012

In mijn brief van 1 juni 2012 (TK 32 645, nr. 38) heb ik aangegeven dat ik u rond de zomer zou informeren over (a) de eindresultaten van het bezoek van een internationale toetsingscommissie naar de nucleaire beveiliging in Nederland *), (b) de stand van zaken met betrekking tot de toetsing van de beveiligingspakketten van de nucleaire inrichtingen en (c) het eindrapport van de Europese stresstest Security.*)

Omdat voor dit kabinet veiligheid en zorgvuldigheid bij nucleaire inrichtingen vooropstaat, is het van belang dat ook de beveiliging goed en zorgvuldig geregeld is. Het algemene beeld uit de bovengenoemde rapporten is dat Nederland op het vlak van nucleaire beveiliging de afgelopen jaren goede vorderingen heeft gemaakt en voldoet aan de internationale standaarden.

A) IPPAS-missie

Eind januari 2012 heeft de International Physical Protection Advisory Service (IPPAS) van het Internationaal Atoomenergieagentschap (IAEA) een bezoek gebracht aan Nederland. De Rijksoverheid en de nucleaire inrichtingen zijn in dit kader bezocht. De Rijksoverheid heeft deze IPPAS-missie op vrijwillige basis uitgenodigd om op deze manier door buitenlandse experts te laten toetsen of Nederland aan de internationale eisen op het vlak van nucleaire beveiliging voldoet. Het uitgangspunt van beoordeling en evaluatie is de internationale beveiligingsvoorschriften van het Internationaal Atoomenergieagentschap.

Deze missie vormt het sluitstuk van vier bezoeken in 2005, 2008, 2009 en 2012. Nederland is hiermee het eerste West-Europese land dat de complete reeks aan IPPAS-bezoeken heeft voltooid.

Recent is de definitieve rapportage beschikbaar gekomen. Het rapport gaat onder andere in op het tactische en operationele beveiligingsbeleid bij de verschillende nucleaire inrichtingen. Uit beveiligingsoverwegingen is besloten om deze specifieke informatie uit het eindrapport niet bij deze brief te voegen.

Conclusies IPPAS-rapport

Algemeen

Het rapport van deze toetsingsmissie stipt aan dat er grote inspanningen door het bevoegd gezag en de nucleaire bedrijven zijn geleverd op het vlak van implementatie van de aanbevelingen uit vorige IPPAS-missies en dat het merendeel van deze aanbevelingen is of wordt uitgevoerd. Tevens wordt aangegeven dat in Nederland er een robuust beveiligingsbeleid wordt toegepast en dat passende beveiligingsmaatregelen worden getroffen of worden ontwikkeld bij de nucleaire installaties. De algemene conclusie van de IPPAS-evaluatie is dat het beveiligingsbeleid, beleid tot uitvoering, binnen de Nederlandse nucleaire industrie aanzienlijk is verbeterd.

Aanbevelingen

Alle nieuwe aanbevelingen komen voort uit de nieuwste beveiligingsvoorschriften, die het Internationaal Atoomenergieagentschap eind 2011 heeft vastgesteld.

In essentie zijn de aanbevelingen terug te voeren op twee kernpunten:

1. Implementeer deze nieuwste internationale beveiligingsvoorschriften in de Nederlandse wet- en regelgeving;
2. Ontwikkel en stel een referentiescenario Cyberterrorisme vast.

Ik ben al begonnen om uitvoering te geven aan de aanbevelingen.

De ministeriële regeling beveiliging nucleaire installaties en splijtstoffen wordt aangepast aan de hand van de nieuwste internationale beveiligingsvoorschriften. Verwacht wordt dat deze bijgestelde regeling begin 2013 van kracht wordt.

In 2012 zal een referentiescenario (Design Basis Threat (DBT)) op het vlak van cyberterrorisme worden opgesteld. Gestreefd wordt om begin 2013 dit referentiescenario cyberterrorisme vast te stellen.

Met de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV), de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) en het Nationaal Cyber Security Centrum wordt samengewerkt om dit referentiescenario zo accuraat en robuust mogelijk te krijgen.

Voor mij vormen de conclusies uit dit rapport een aansporing om het nucleaire beveiligingsbeleid verder uit te bouwen, onder meer door de meest actuele internationale beveiligingsvoorschriften in de Nederlandse wet- en regelgeving te implementeren, en uiteindelijk ook daarmee een kwalitatief hoog niveau te behouden.

Het verzoek uit de internationale gemeenschap om de Nuclear Security Summit in 2014 in Nederland te gaan organiseren beschouw ik als een erkenning voor dit kwalitatief hoge nucleaire beveiligingsniveau. De Nederlandse publieke en private nucleaire partijen hebben nu de taak om dit hoge niveau ook waar te blijven maken.

B) Toetsing van de beveiligingspakketten van de nucleaire installaties

Op 1 januari 2011 is de ministeriële regeling beveiliging nucleaire inrichtingen en splijtstoffen van kracht geworden. Op grond daarvan

dienen alle nucleaire inrichtingen te beschikken over een door mij goedgekeurd beveiligingspakket. In dit pakket staan de maatregelen die de vergunninghouder neemt of gaat nemen om de inrichtingen te beveiligen tegen een door mij en de minister van Veiligheid en Justitie vastgestelde DBT (Design Basis Threat). Inmiddels beschikken alle nucleaire inrichtingen over een door mij goedgekeurd beveiligingspakket.

C) Eindrapport Europese stresstest Security

Na de nucleaire ramp in Japan (maart 2011) heeft de Europese Raad besloten om, naast een stresstest Safety, ook een stresstest Security te laten uitvoeren.

Recent is het eindrapport over deze stresstest Security op de Europese top van 28/29 juni 2012 formeel vastgesteld. In deze Europese top werd aangedrongen op een spoedige implementatie van de aanbevelingen uit dit eindrapport.

Dit eindrapport is bijgevoegd.

De stresstest Safety was erop gericht om per individuele kerncentrale na te gaan wanneer bij extreme gebeurtenissen de centrale een gevaar voor de omgeving zal gaan worden. Ook is onderzocht wat de mogelijkheden zijn om door extra concrete veiligheidsmaatregelen dit gevaar voor de omgeving verder te minimaliseren. De Nederlandse resultaten van deze stresstest Safety voor de kerncentrale Borssele zijn reeds naar de Tweede Kamer gezonden (d.d. 20 december 2011, TK 32 645, nr. 32 respectievelijk d.d. 18 juni 2012, TK 32 645 nr. 40).

In de Nederlandse uitwerking van de stresstest Safety is specifiek aandacht besteed aan zogenoemde Man Made Events, met name vliegtuiginslagen en ICT-aanvallen. Uit deze stresstest Safety bij de kerncentrale Borssele komt naar voren dat de kerncentrale Borssele goed beveiligd en bestand is tegen deze twee soorten incidenten. In de meeste andere Europese landen is ervoor gekozen om de analyse met betrekking tot Man Made Events niet uit te voeren.

De Europese stresstest Security is niet gericht op individuele kerncentrales, maar is een beleidsdocument dat als doel heeft het ((inter)nationale) beleid op het vlak van beveiliging van kerncentrales te versterken en te verdiepen.

Uitkomsten stresstest Security

Op basis van de bevindingen en aanbevelingen van dit eindrapport Europese stresstest Security is de conclusie gerechtvaardigd dat hieraan voor Nederland geen wezenlijke consequenties en vervolgacties op het vlak van beveiliging van nucleaire installaties verbonden zijn.

Alleen op het punt van de procedure in geval van een vliegtuigkaping zal nagegaan dienen te worden of, en zo ja hoe, vitale A-objecten (zoals de kerncentrale in Borssele) in dergelijke gevallen geïnformeerd kunnen/moeten worden, dit om voorzorgsmaatregelen te kunnen nemen. Ik heb de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid gevraagd het initiatief te nemen op dit punt.

De Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
M.J.M. Verhagen

*) Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer